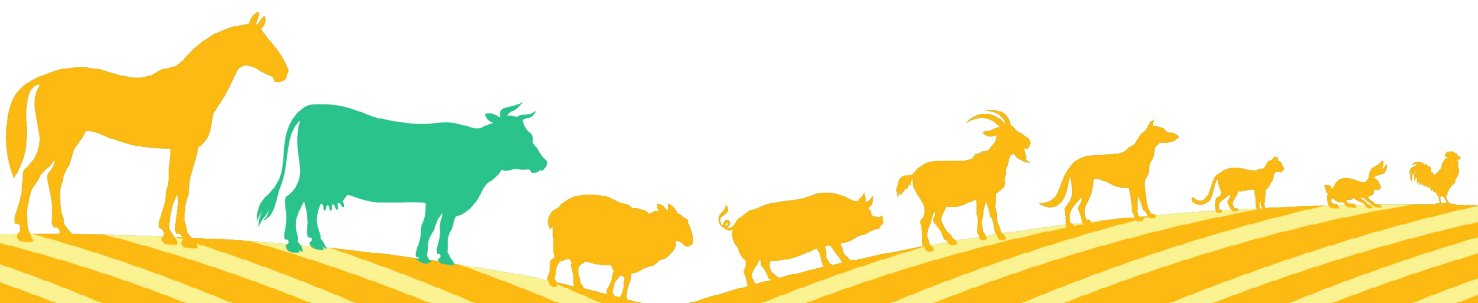
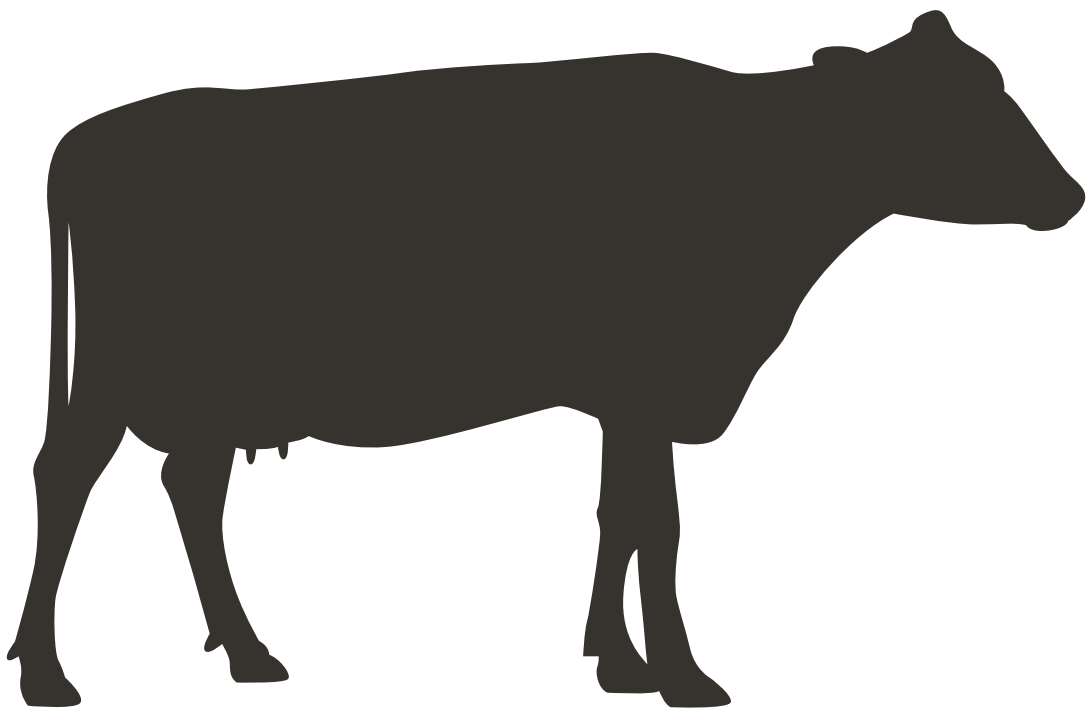

Smittebeskyttelsesplan Kvæg

Version 1.0

Indholdsfortegnelse

Smittebeskyttelsesplan SB-plan Kvæg (version 1.0)

Smittebeskyttelses plan for:	3
1) Geografisk beliggenhed	3
2) Anvendelse og beliggenhed af udendørsarealer	3
3) Tilførsel af dyr og avlsmateriale til besætningen, herunder mulighed for begrænsning af antallet af leverandører af levende dyr	4
4) Leverandørbesætningers sundhedsstatus og smittebeskyttelse	4
5) Kælvningsområdet og kælvningsmanagement	4
6) Pasningsrutiner og opstaldning af kalve før fravæning	5
7) Procedurer for flytning af dyr inden for besætningen og mellem besætninger omfattet af sundhedsrådgivningsaftalen	5
8) Karantæne og sektionering	5
9) Personers adgang til og færden indenfor og mellem besætninger omfattet af sundhedsrådgivningsaftalen	6
10) Hygiejneprocedurer for personaleadgang til og fra besætningen	6
11) Transportmidlers adgang til og kørselsruter på det CHR-nummer, hvor besætningen befinder sig	6
12) Afgang af dyr til levebrug, slagtning eller destruktion	7
13) Forebyggelse og sikring mod rotter, mus, fugle og insekter og bekæmpelse heraf	7
Beskrivelse med kilder:	8
Dokumentation og opbevaring af SB-plan	9
Forebyggelse er bedre end behandling	10
Hvad er smittebeskyttelse?	10
Hvorfor er smittebeskyttelse interessant?	10
Hvilke ruter for smittespredning er de vigtigste?	10

Smittebeskyttelsesplan SB-plan Kvæg (version 1.0)

Smittebeskyttelses plan for:

Besætning, adresse og CHR:

Sundhedsrådgivningsaftale:

Ejer, tlf og e-mail:

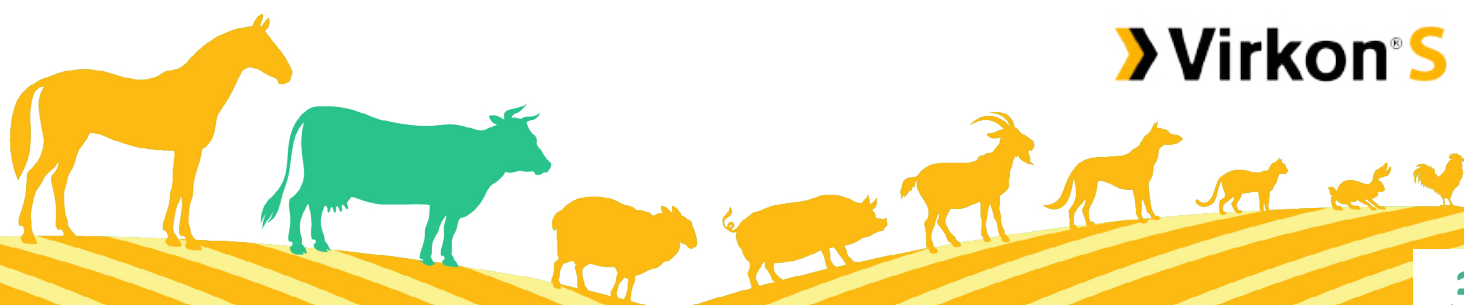
Dyrlæge, tlf og e-mail:

1) Geografisk beliggenhed

Viden om nabobesætninger og øvrige virksomheder (f.eks. biogasanlæg eller slagterier), som kan udgøre en risiko for smitte til besætningen, kan bidrage til, at driften kan planlægges så hensigtsmæssigt som muligt. F.eks. kan fastlæggelse af kørselsruter til og ved egen besætning samt forhold vedrørende græsning planlægges med hensynstagen til evt. smitterisiko fra nabobesætninger samt øvrige nærliggende virksomheder.

2) Anvendelse og beliggenhed af udendørsarealer

Anvendelse af husdyrgødning på eller lige op ad områder, der anvendes til afgræsning, eller hvorfra der høstes til staldfodring, kan udgøre en smitterisiko.

3) Tilførsel af dyr og avlsmateriale til besætningen, herunder mulighed for begrænsning af antallet af leverandører af levende dyr

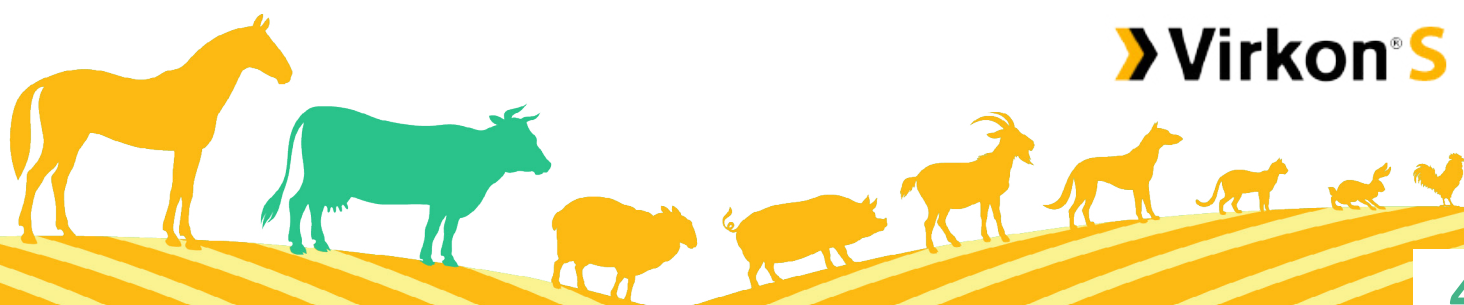
Tilførsel af dyr er en væsentlig risikofaktor for introduktion af smitte til besætningen. Risikoen øges, hvis der indkøbes dyr fra et stort antal leverandører. Mulighed for etablering af sektionering og evt. karantæneafdeling, herunder hvordan sektion/karantæneafdeling tømmes, rengøres og desinficeres, før nye dyr indsættes. Tilførsel af avlsmateriale til besætningen kan ligeledes udgøre en risiko for smitte til besætningen. Krav til avlsmaterialets sundhedsstatus, samt hvordan leveringen foregår.

4) Leverandørbesætningers sundhedsstatus og smittebeskyttelse

For at opretholde en høj sundhedsstatus er det vigtigt at forholde sig til leverandørbesætningers sundhedsstatus. Derfor bør leverandørbesætningens sundhedsstatus, overvågning og smittebeskyttelse vurderes, før der laves aftale om indkøb af dyr.

5) Kælvningsområdet og kælvningsmanagement

Rengøring mellem kælvningsboks, fælleskælvningsboks, procedurer for råmælkstildeling, hygiejne og strøelse og anvendelse af kælvningsboks til syge køer er emner, der har stor betydning for den interne smittebeskyttelse.

6) Pasningsrutiner og opstaldning af kalve før fravæning

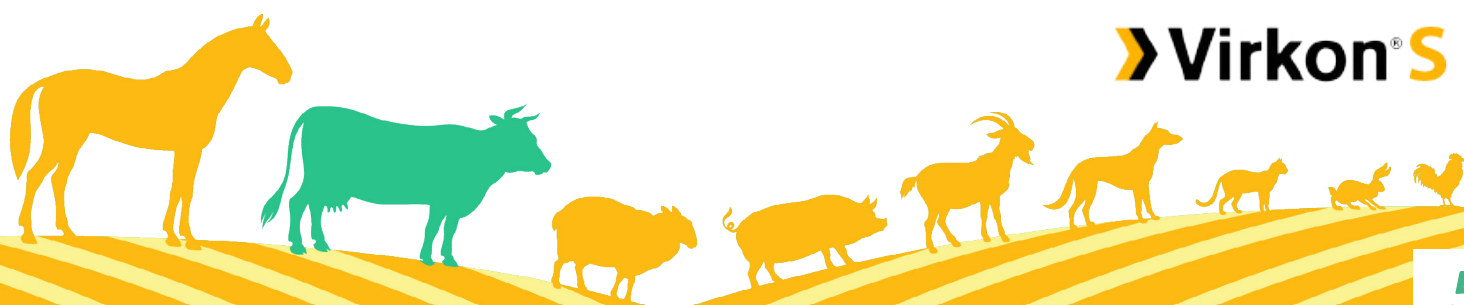
Håndtering og hygiejne omkring mælkefordring, placeringen af kalveopstaldning i forhold til andre aktiviteter, forhold omkring flytninger og isolation af syge kalve og rengøringsprocedurer er relevante emner, der har betydning for den interne smittebeskyttelse.

7) Procedurer for flytning af dyr inden for besætningen og mellem besætninger omfattet af sundhedsrådgivningsaftalen

Flytning af dyr til eller fra græsarealer og flytninger over såvel rene som urene områder kan udgøre en risiko for smittebeskyttelsen.

8) Karantæne og sektionering

Kalve til opfodning i kvægbesætninger bør kun indsættes, hvis det sker enten til en karantæneafdeling eller til en sektion, der er indrettet og anvendt til holddrift. Overflytning fra karantæneafdeling/sektionen til andet staldafsnit bør tidligst ske efter 21 dage. Gennemgang af driften af karantæneafdelingen med fokus på lokalitet, skift af tøj og fodtøj, arbejdsredskaber, personale, pasningsrutiner mv.

9) Personers adgang til og færden indenfor og mellem besætninger omfattet af sundhedsrådgivningsaftalen

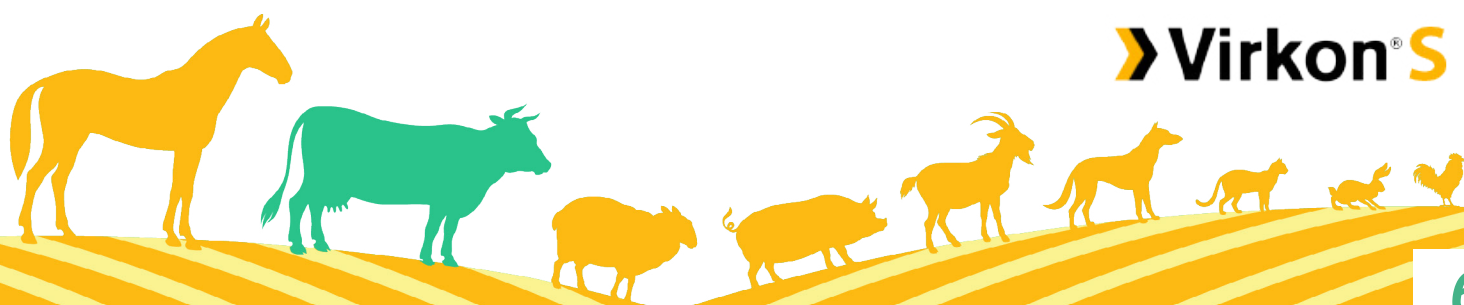
Information af besøgende om forholdsregler i besætningen. Krav til besøgende om anvendelse af overtrækstøj og sko. Forholdsregler i besætninger, der er meget åbne, og hvor der er dyr på græs. Registrering af besøgende (hvem og hvornår) er et vigtigt redskab for hurtig sporing ved sygdomsudbrud.

10) Hygiejneprocedurer for personaleadgang til og fra besætningen

Hygiejneprocedurer for personadgang til besætningen, som omfatter såvel medarbejdere, servicepersonale og øvrige besøgende. Procedurer der tager højde for, hvordan adgangen til besætningen er, f.eks. hvad angår håndvask samt skift og vask af tøj og sko/støvler. Information der er med til at sikre, at den besøgende kender hygiejneprocedurerne. En oplagt metode for information om procedurer før besøg i besætningen er tydelig skiltning i forrum m.v. Hvor det er relevant, beskrives det desuden, hvilke karantænetider der er for besøgende samt medarbejdere, som forudgående har haft kontakt med andre besætninger med modtagelige dyr i Danmark såvel som i udlandet.

11) Transportmidlers adgang til og kørselsruter på det CHR-nummer, hvor besætningen befinder sig

Transportmidlers adgang til og kørselsruter på besætningsområdet kan være relevante for smittebeskyttelsen i besætningen. Den direkte vej for DAKA-bilen for afhentning af døde dyr er ikke altid den mest hensigtsmæssige af hensyn til smittebeskyttelsen. Øvrige relevante transportmidler: mælkebiler, gylle/gødnings-vogne, foderleverandøren, transport af dyr til levebrug eller slagting og dyrlægens, klovbeskærerens eller inseminørens biler.

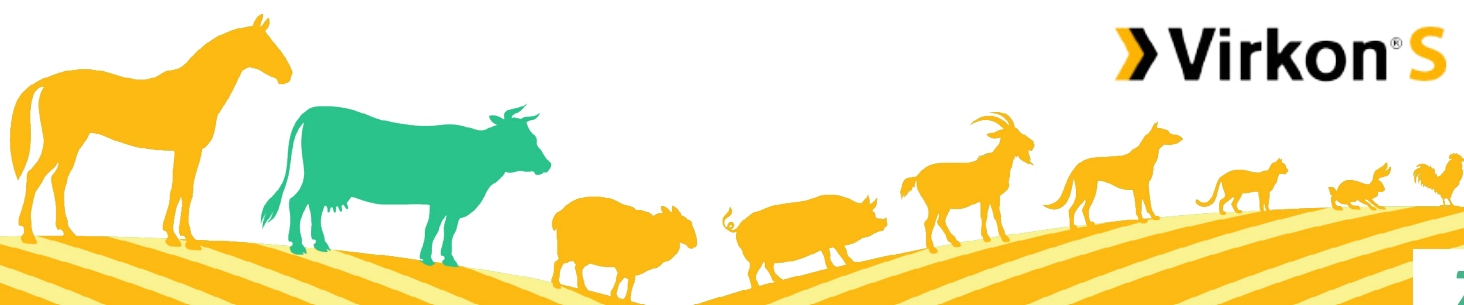
12) Afgang af dyr til levebrug, slagtning eller destruktion

Udleveringsforholdene for levende dyr. Herunder er det af betydning, hvordan chaufføren færdes ved eller i besætninger. Det er vigtigt at have aftalte procedurer for håndtering af dyr, der afvises i forbindelse med udlevering eller læsning, og som derfor ikke kommer med transporten som ventet, håndtering af det "urene" besætningsområde efter udlevering, skift af tøj, fodtøj m.v. for personale, der har hjulpet med udlevering af dyr, inden de går tilbage til det rene staldområde.

Placering af afhentningspladsen for dyr til destruktion kan ligeledes have betydning for smittebeskyttelsen. Hvordan transporteres dyrene til afhentningspladsen, hvordan opbevares de indtil afhentning og hvilke procedurer for rengøring af afhentningspladsen, transportmiddel, samt eventuelt anvendte containere eller andet materiel er der?

13) Forebyggelse og sikring mod rotter, mus, fugle og insekter og bekæmpelse heraf

Skadedyr som mus, rotter og fluer kan udgøre en risiko for overførsel af sygdomme fra en besætning til en anden. Dette vil især være tilfældet, hvis der er et stort antal skadedyr. Forebyggelse samt bekæmpelse af skadedyr på besætningsområdet bør diskuteres, herunder om der indgås aftale om skadedyrsbekæmpelse.

Beskrivelse med kilder:

Dyrlæge udarbejder sammen med den besætningsansvarlige den påkrævede smittebeskyttelsesplan (SB-plan).

Kilder:

BEK nr 1537 af 12/12/2016 (Gældende) Fødevarestyrelsen, j. nr. 2015-15-31-00187

Bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger

<https://www.retsinformation.dk/pdfPrint.aspx?id=185068&exp=1>

Vejledning om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger 14-12-2016

https://www.foedevarestyrelsen.dk/SiteCollectionDocuments/Dyrevelfaerd%20og%20veterinaermedicin/Veterin%C3%A6rmedicin/Sundhedsr%C3%A5dgivning/Vejledning%20om%20sundhedsr%C3%A5dgivningsaftaler%20for%20kv%C3%A6gbes%C3%A6tninger_16122016.pdf

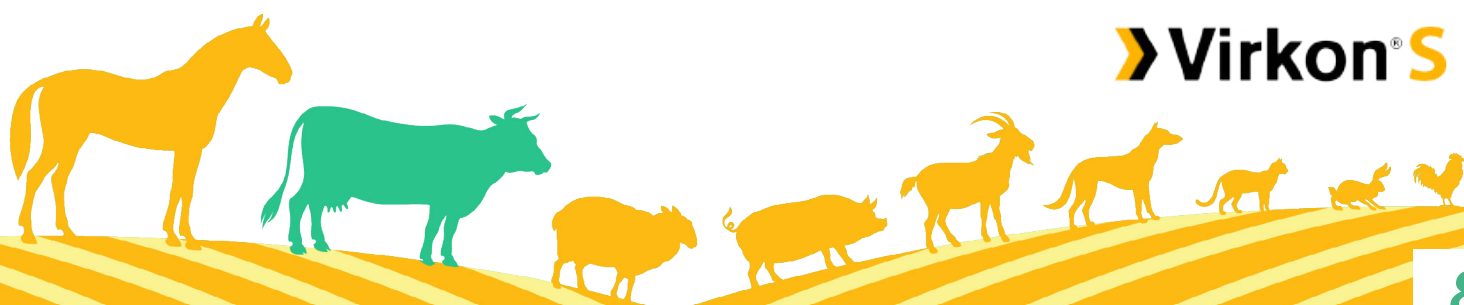
Planen skal beskrive hvordan man normalt udfører de enkelte procedurer, og beskrivelserne skal være "aktive". F.eks. "Den ansvarlige for besætningen har informeret dyrlægen om kravene til anvendelse af rengjort fodtøj og overtrækstøj fra besætningen og følger jævnligt op på dette" Kilde Seges.

Dyrlægens rådgivning om smittebeskyttelse

I alle besætninger med sundhedsrådgivningsaftale skal dyrlægen rådgive om smittebeskyttelse mindst én gang årligt. Rådgivningen skal foregå indenfor de eksisterende tidsmæssige rammer af sundhedsrådgivningen én gang årligt.

Konklusioner efter rådgivning om smittebeskyttelse skal indgå i besætningsdyrlægens journal, og skal ligeledes fremgå af rapporten sammen med en beskrivelse af eventuelle handlingsplaner om smittebeskyttelse.

Herefter oplystes en række emner, som kan indgå i drøftelsen. Ikke alle de listede emner vil være relevante for alle besætningstyper og driftsformer.

Dokumentation og opbevaring af SB-plan

Dokumentet kan enten opbevares i papirform eller i digital form.

For digitale dokumenter kræves det at:

- Underskriftskrav i bekendtgørelsen for den person, der udfærdiger dokumentet, erstattes af krav om entydig ID for afsender (f.eks. med digital signatur)
- Underskriftskrav i bekendtgørelsen for den, der modtager dokumentet, erstattes af krav om dokumentation for, at dokumentet er modtaget eller åbnet af modtageren, herunder med angivelse af tidspunkt for modtagelsen/åbningen
- Dokumenterne med elektroniske erstatninger for underskriftskrav til henholdsvis afsender og modtager skal kunne forevises og udleveres for kontrollen af de relevante parter i henhold til bekendtgørelsen – anvisninger skal således kunne forevises såvel af dyrlægen som af den besætningsansvarlige, logbog over rådgivningsbesøg skal kunne forevises af dyrlægen, men med dokumentation også fra den besætningsansvarlige for modtagelsen af det enkelte rådgivningsbesøg
- Dokumentet er låst (f.eks. som PDF)
- Øvrige bekendtgørelseskrav til dokumentets udformning og indhold er opfyldt.

Sådan virker Virkon®S både i stalde med dyr, i tomme stalde og i drikkevand:

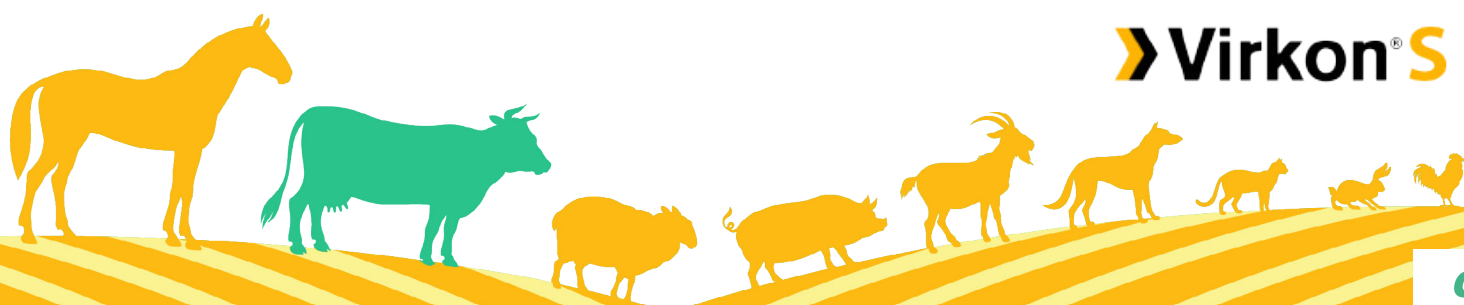
Virkon®S er godkendt af fødevarermyndigheden til yveraftørring inden malkning også ved økologisk landbrug. Brug det også til desinfektion af malkesæt ved Herpes virus.

Virkon®S kan også anvendes til:

- desinficerende støvlebad
- desinfektion af stalde, f.eks. kalvestalden
- desinfektion af inventar og udstyr
- desinfektion af kalveskåle og kalvehytter
- desinfektion af rørsystemer og drikkevand
- desinfektion af drikkevand
- desinfektion af malkemaskiner, f.eks. for at undgå spredning af Herpes Virus
- desinfektion af køretøjer, f.eks. lastbiler og hjulbad, også ved lave temperaturer.

Virkon®S virker bla. på følgende sygdomsfremkaldende organismer:

Coronavirus, rotavirus, E. coli, salmonella typhimurium (diarré hos kalve)
Enterohaemorrhagisk E. coli (EHEC)
Parapoxvirus (Falske kokopper)
Alfa herpesvirus (Herpes mamillites)
Fusobacterium necrophorum, Dichelobacter nodosus (Klovspalteinfektioner)
Haemophilus, pasteurilla haemolytica, pasteurilla somnus (luftvejssygdomme)
Picornavirus (mund- og klovsyge)
Microsporium og trichophyton (ringorm) og mange flere. Der er mere end 600 uafhængige studier der viser effekten af Virkon® S.
Kontakt os hvis du vil vide mere.

Forebyggelse er bedre end behandling

Hvad er smittebeskyttelse?

Smittebeskyttelse på kvægbrug eller svinebrug omfatter alle foranstaltninger, der træffes for at minimere risikoen for introduktion og spredning af smittsomme sygdomme, og dermed holde dyrene sunde. Ved at tage disse foranstaltninger, beskytter du som producent, dine dyr mod sygdomme på den bedst mulige måde. Vær opmærksom på, at selv "Den bedst mulige måde" dog ikke er lig med nul risiko for sygdomsudbrud.

Der skelnes mellem ekstern og intern smittebeskyttelse. Ekstern smittebeskyttelse har at gøre med at bedriften er i kontakt med omverdenen, og man i den forbindelse forsøger at forebygge smitstoffer i at komme ind, - eller forlader bedriften. Intern smittebeskyttelse omfatter foranstaltninger, som bekæmper spredning af sygdom på bedriften.

Hvorfor er smittebeskyttelse interessant?

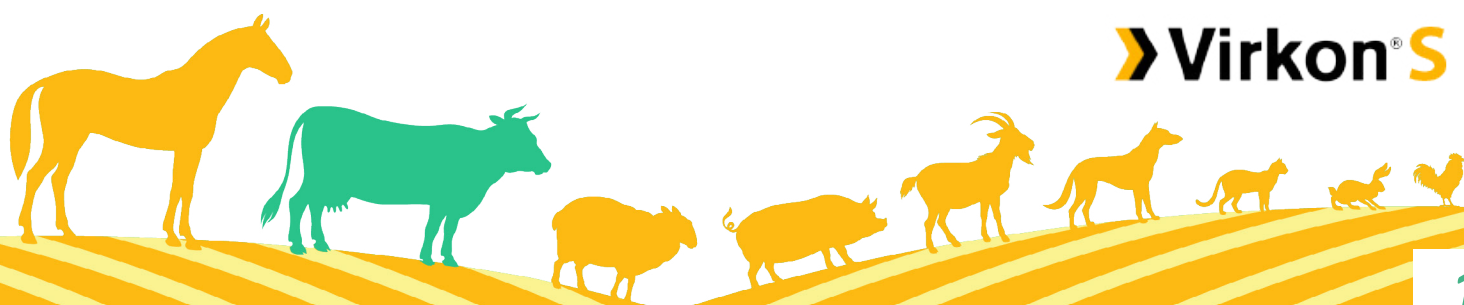
Smittebeskyttelse sigter mod at holde infektions pres på bedriften så lavt som muligt. Immunsystemet vil udfordres mindre og der er mindre chance for sygdomsudbrud eller immunpressede dyr med nedsat præstationsevne. Presset af smittetrykket bestemmes af mængden af bakterier, vira og parasitter der er til stede i besætningen.

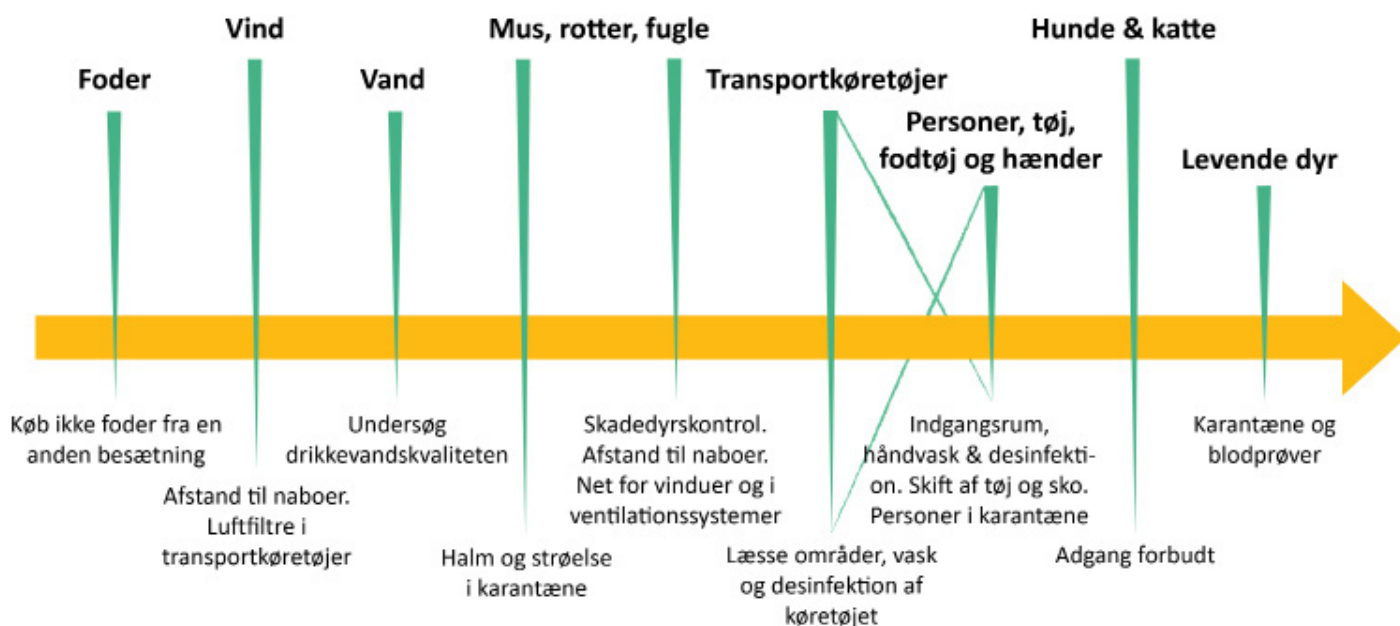
Reduktion af smittetrykket og hermed muligheden for sygdomsudbrud, giver flere fordele. Først og fremmest, forbedret produktionssikkerhed. (som f.eks. følger af Salmonella infektioner). For det andet højere dyrevelfærd, som følge af lavere antal af syge dyr. For det tredje bedre produktionsparametre, såsom højere daglig tilvækst og bedre foderudnyttelse der giver forbedrede økonomiske resultater. For det fjerde er der en øget homogenitet i produktionen, antibiotika forbruget bliver lavere, og miljøbelastning reduceres. Endelig giver et fald i brugen af antibiotika færre resistente bakterier. kilde: <http://www.biocheck.ugent.be>

Hvilke ruter for smittespredning er de vigtigste?

Det er langt fra nemt at lave en rangordning af den relative betydning af de forskellige smitteveje. Dette skyldes mangel på viden om betydning af forskellige smitteveje på den ene side, og på den anden side patogener, inden for hver deres kategori (sygdomsfremkaldende virus eller bakterier). For eksempel har patogener forskellig chance for at overleve i miljøet, på baggrund af forskellig følsomhed over for temperatur, tørke, pH etc. Som et resultat heraf, kan de sprede sig mere eller mindre effektivt på den ene eller anden måde.

Figur 1 forsøger at rangere forskellige smitteveje efter deres betydning, der bevæger sig fra de mindst vigtige smitteveje til venstre til de vigtigste til højre. Det er en forenkling og generalisering, og derfor ikke repræsentativ for hver specifik sygdomsfremkaldende patogen. Men figuren kan give anledning til diskussion om smitteveje til bedriften.

Figur 1. Eksempler på smitteveje, hvor det er forsøgt at placere den største risiko længst til højre. Beskrivelserne under linjen er eksempler på hvordan risikoen kan reduceres.

I praksis i kvægbesætninger er det almindeligt at man er god til:

- › Skiftetøj og fodtøj til besøgende ✓
- › Skadedyrs kontrol ✓

Nogle rutiner kunne praktiseres oftere:

- › Håndsæbe og hånddesinfektionsmiddel til besøgende
- › Engangs-papir/håndklæde
- › Mulighed for vask og desinfektion af fodtøj og udefrakommende udstyr/værktøj
- › En klar oversigt til gæster, som viser hvordan de skal forholde sig ved besøg i besætningen
- › Hunde og katte er ikke tilladt i stalde
- › Kun arbejdstøj fra bedriften til medarbejdere
- › Undersøge drikkevandskvaliteten jævnligt
- › Karantænestald til indkøbte dyr

